

Indledning

Som gode forvaltere af Guds mangfoldige nåde skal enhver af jer tjene de andre med den nådegave, han har fået (1 Pet 4,10).

Begrebet forvalter indeholder en stor bibelsk dybde. Det angiver, at alt det, vi har, dybest set tilhører Gud. Vi har fået Guds mangfoldige nåde – altså en meget stor mængde af forskellige gratis gaver fra Gud. Vi er dybest set ikke ejere af disse gaver, men forvaltere. Vi skal forvalte dem bedst muligt. Det gør vi blandt andet ved at stå i tjeneste for Gud og for andre mennesker med den nådegave, vi har fået. Det er min bøn og mit ønske, at læsningen af denne bog kan hjælpe dig med at være en god forvalter.

Bogen forsøger at kombinere mine studier af Bibelen og anden litteratur, der omhandler emnet nådegaver, med mine erfaringer, dels fra mit eget liv og i særdeleshed fra de rigtig mange gange, jeg har undervist større eller mindre menighedsgrupper om dette emne. En stor tak til alle jer, der har delt jeres erfaringer med mig. Og en særlig stor tak til alle jer, der på den ene eller anden måde har været „prøvekaniner“ på min test og/eller på andre dele af denne bog – også gennem jeres respons på hjemmesiden nadegaver.dk.

En særlig tak til Rasmus for hans meget fleksible samarbejde omkring tegningerne og til Lohse for deres meget fleksible samarbejde – også omkring deadlines.

Børkop, februar 2012

Sprint

Oversigt

1	Hvad er nådegaver? <i>Udrustning til tjeneste</i>	11
1.1	Karisma	11
1.2	Åndelig udrustning	11
1.3	Gratis gaver	12
1.4	Til hovedopgaver	13
2	Hvorfor nådegaver? <i>Vi er Kristus for andre.</i>	14
2.1	Vi er en del af inkarnationen	14
2.2	Vi er Kristi legeme	14
2.3	Vi er verdens håb	15
3	Hvor er nådegaverne? <i>I det kristne fællesskab</i>	17
3.1	Legemet	17
3.2	Haven	18
3.3	Puslespillet	21
3.4	Ledelsen	24
4	Hvad supplerer nådegaverne? <i>Hele dig</i>	30
4.1	Kærlighed	30
4.2	Hjertesager	32
4.3	Naturgaver	35
4.4	Begrænsninger	43
5	Hvordan virker nådegaverne? <i>Helligånden i dig</i>	44
5.1	Guds Ånd bor i os	44
5.2	Intet skib uden mandskab	46
5.3	Behøver jeg det her?	48
5.4	Skal jeg det her?	50
6	Hvilke nådegaver har jeg? <i>De mange muligheder</i>	55
6.1	At opdage sine nådegaver	55
6.2	At pakke sine nådegaver ud	58
6.3	At overraskes to gange	59

6.4 Mange brugbare spørgsmål	62
7 Testen: Nogle spørgsmål	66
7.1 Fra dør til dør	66
7.2 Testens opbygning	66
7.3 Brug dine venner	67
7.4 Selve testen	75
7.5 Og hvad så?	109
8 40 nådegaver	110
8.1 Hvorfor lige 40?	110
8.2 Introduktion til beskrivelserne	111
8.3 Profeti generelt	112
8.4 <i>Nådegave 1</i> : Profeti i forkyndelsen	114
8.5 <i>Nådegave 2</i> : Profeti – kort budskab	119
8.6 <i>Nådegave 3</i> : Profeti – det personlige møde	123
8.7 Evangelist generelt	125
8.8 <i>Nådegave 4</i> : Evangelist blandt dine egne.	126
8.9 <i>Nådegave 5</i> : Evangelist blandt andre	127
8.10 Åndelig ledelse generelt	129
8.11 <i>Nådegave 6</i> : Apostel	130
8.12 <i>Nådegave 7</i> : Hyrde	132
8.13 <i>Nådegave 8</i> : Gruppeleder – omsorg	136
8.14 Lærer generelt	138
8.15 <i>Nådegave 9</i> : Lærer – afgøre læren	139
8.16 <i>Nådegave 10</i> : Lærer – videregive læren	141
8.17 Diakoni generelt	143
8.18 <i>Nådegave 11</i> : Diakoni – tjeneste	144
8.19 <i>Nådegave 12</i> : Diakoni – øve barmhjertig	147
8.20 Sjælesorg generelt	148
8.21 <i>Nådegave 13</i> : Sjælesorg – samtale	149
8.22 <i>Nådegave 14</i> : Sjælesorg – forkyndelse	151
8.23 <i>Nådegave 15</i> : Sjælesorg – opmuntring	153
8.24 <i>Nådegave 16</i> : Givertjeneste	155
8.25 <i>Nådegave 17</i> : Gæstfrihed	157
8.26 Praktisk ledelse generelt	158
8.27 <i>Nådegave 18</i> : Forstander	159

8.28	<i>Nåde</i> gave 19: Administrator	161
8.29	<i>Nåde</i> gave 20: Gruppeleder – praktisk	163
8.30	<i>Nåde</i> gave 21: Mødeleder	164
8.31	<i>Nåde</i> gave 22: Gøre undere	166
8.32	<i>Nåde</i> gave 23: Uddrive onde ånder.	168
8.33	Tungetale generelt	172
8.34	<i>Nåde</i> gave 24: Tungetale – privat	174
8.35	<i>Nåde</i> gave 25: Tungetale i forsamlingen	178
8.36	<i>Nåde</i> gave 26: Tolkning af tungetale	180
8.37	<i>Nåde</i> gave 27: Tungetale i andre sprog	182
8.38	<i>Nåde</i> gave 28: Formidling gennem kunst	184
8.39	<i>Nåde</i> gave 29: Sang og musik	187
8.40	<i>Nåde</i> gave 30: Formidling ved brug af kroppen	188
8.41	<i>Nåde</i> gave 31: Meddele visdom	190
8.42	<i>Nåde</i> gave 32: Meddele kundskab	192
8.43	<i>Nåde</i> gave 33: Tro	194
8.44	<i>Nåde</i> gave 34: Helbrede	196
8.45	<i>Nåde</i> gave 35: Bedømme ånder	199
8.46	<i>Nåde</i> gave 36: Hjælpe	201
8.47	<i>Nåde</i> gave 37: Forbøn	203
8.48	<i>Nåde</i> gave 38: Frivillig ugift	205
8.49	<i>Nåde</i> gave 39: Frivillig fattigdom	207
8.50	<i>Nåde</i> gave 40: Parat til at lide	209
9	Hvordan bruge nådegaverne? Modtagelse og udvikling	212
9.1	To grøfter	212
9.2	Fjorten F'er	215
9.3	Puslespillet for livet	227
9.4	Stræb efter de største	235
9.5	Ikke udslukke, men opflamme	236
9.6	Frø kan vokse	240

1 Hvad er nådegaver?

Udrustning til tjeneste

1.1 Karisma

Det ord, vi oversætter med nådegave, hedder på Det Nye Testaments grundprog, græsk, *karisma*. Ordet *karis* oversætter vi oftest med ordet nåde, og endelsen *ma* betegner flertal. Nåde betegner i bibelsk sprogbrug den kærlige og tilgivende indstilling, Gud har til os. Karisma betyder direkte oversat „nogle ting, der kommer af nåde“. Når vi læser i Bibelen, at Gud giver os kristne disse karisma, er det naturligt at oversætte dem med „gaver, givet af nåde“ – altså nådegaver. Egentlig kan *alt*, hvad Gud giver os, betegnes som nådegaver – altså gratis gaver, som Gud i sin kærlighed giver os. Og enkelte gange i Det Nye Testamente bruges ordet også sådan.¹ Men langt de fleste gange bruges ordet om en bestemt gruppe af Guds gaver. Og sådan vil vi også fremover bruge ordet i denne bog.

Under alle omstændigheder hænger begge slags gaver sammen:

„Ja, dybest set er nådegaven det samme som modtagelsen af evangeliet og af Jesus Kristus som herre i livet. Derfor kaldes Jesus Kristus også for nådegaven i Det Nye Testamente (Rom 5,15-16). Det er ham, der tales om, ham selv i vort liv. Og dette er udgangspunktet og grundlaget: Ligesom Gud har givet Kristus til os ved troen gratis og uden vores fortjeneste, sådan har han også givet os denne nådegave til at tjene ham med. Jesus Kristus selv er altså både indholdet i og målsætningen for denne gave. Han giver gaven til os – gavens indhold er ham selv. Og det formål, gaven skal tjene, er også ham selv – hans frelse og hans ære.“²

1.2 Åndelig udrustning

Bibelen har ikke ét sted, hvor der står en direkte definition på nådegaver. Men samler vi de mange beskrivelser af nådegaverne og deres egenskaber, kan vi konkludere: **En nådegave er en udrustning, som Helligånden giver en kristen, så denne kan udføre en tjeneste på en måde, der rummer noget af Guds kraft.** Med begrebet tjeneste tænkes der ikke alene på

¹ Rom 5,15-16 ; Rom 6,23.

² Valen-Sendstad, side 98-99.

synlige, veldefinerede tjenestefunktioner i menigheden,³ som for eksempel at lede lovsang, at stå for børnearbejdet, at sidde i menighedsrådet osv. I begrebet tjeneste rummes alt det i mit liv, hvor Gud vil bruge mig: min måde at være på i hverdagen, mit arbejdsliv, mine fritidsaktiviteter, mine familierelationer osv. Vi er Guds tjenere. Men vi er også meget andet end Guds tjenere – vi er hans elskede børn, Kristi medarbejdere osv. – men betegnelsen tjenere bruges ofte og viser, at Gud ønsker at bruge os til at udbrede hans rige i denne verden. Overalt, hvor Gud vil bruge mig som sin tjener, kan der blive brug for en nådegave-udrustning. En meget afgørende egenskab ved nådegaver er, at de er givet os af Helligånden.⁴ De er altså åndelige og kan kun gives til dem, der har Guds Ånd i sig – altså os kristne. I kapitel 4 skal vi se på, at Gud også giver os andre ting, vi kan bruge i tjeneste for ham.

1.3 Gratis gaver

Nådegaver er som sagt *gratis* kærlighedsgaver. Guds nåde udelukker enhver form for fortjeneste. Det er et af de grundprincipper, der går igennem hele Bibelen. Derfor kan vi helt sikkert sige, at **nådegaverne er gratis: Vi hverken kan eller skal prøve at „købe“ os til dem.**⁵ De er ikke evner, vi optjener ved at udføre nogle ting på en bestemt måde – som det er tilfældet i mange computerspil. De er ikke belønning for en særlig stor indsats eller særlig stor tro eller noget som helst andet. De er gratis. Og det er Helligånden, der suverænt bestemmer, hvad vi hver især skal have.⁶ Man kan ikke selv vælge eller selv optjene point til at få den eller den nådegave. Som med alt andet i Guds rige må vi naturligvis lægge alle vore ønsker frem for Gud i bøn – men afgørelsen er suverænt hans.

Nådegave-udrustningen kommer ligesom alt andet fra Gud ind under Jesu anvisning: *I har fået det for intet, giv det for intet.*⁷

3 NT's begreb „menighed“ definerer jeg som en lokal samling af kristne med fælles ledelse og fælles sakramentforvaltning. Ordet kan også bruges om større samlinger – ja, ligefrem være en betegnelse for alle verdens kristne. Men med denne bogs fokus på den praktiske hverdag vil „menighed“ betegne den lokale samling, medmindre andet skrives.

4 1 Kor 12,1.

5 ApG 8,18ff.

6 1 Kor 12,11.

7 Matt 10,8, hvor Jesus netop taler om, at disciplene får åndelig udrustning til at helbrede syge, opvække døde, uddrive dæmoner m.m.

1.4 Til hovedopgaver

Vi behøver ikke nådegave-udrustning til alt. Der er mange tjenester, som alle kristne kan udføre, uden at de behøver at have en nådegave til det.

Man kan skelne mellem nådegaver og det generelle kristne ansvar:

„Forskellen på de to kategorier er følgende: Anvendelsen af en nådegave kan ikke forventes af alle kristne, men kun af dem som har gaven – det generelle kristne ansvar skal på den anden side varetages af alle kristne.

Ikke alle kristne har nådegave til evangelisation, men enhver kristen har ansvar for at fortælle om sin tro. Det er en simpel kristen pligt. For at fortælle andre om sin tro behøver man ikke en særlig evangelisations-gave.

...

At skelne mellem nådegaver og universelle ansvarsområder er ikke kun spidsfindigt ordkløveri. Klarhed over forskellen kan bevare os fra at falde i to grøfter:

Faren for 'gave-projicering'. På den ene side kan denne sondring sikre os mod at forvente noget, som rettelig kun kan forventes af dén, som har gaven til det. ... For eksempel kan kristne, der har evangelisationens nådegave, godt have en tilbøjelighed til at forvente, at andre kristne lever op til det samme mål af evangelistisk engagement, som er deres egen standard – til stor skade for Kristi legeme. En sådan forventning neutraliseres, når vi skelner mellem specifikke nådegaver og det generelle kristne ansvar.

Faren for ulydighed. Samtidig sikrer sondringen os mod, at læren om nådegaver bliver brugt som undskyldning for ikke at engagere sig eller måske endda ulydighed. For eksempel er man ikke fritaget for ansvaret for at fortælle om sin tro, bare fordi man ikke har evangelisations-nådegaven.⁸

Man kan altså ikke liste hjem fra opvasken efter mødet, fordi man ikke har gave til praktisk hjælp. Og man kan frimodigt påtage sig små tjenester og tage et nap med forskellige steder, når der er brug for det, uden at skulle være sikker på, at man har nådegave til det.

Nådegaverne er til brug i vore hoved-tjenester i menigheden – dem, hvor vi lægger størstedelen af den tid og energi, vi bruger til konkret tjeneste i menigheden.

8 Schwarz 3, side 48.